No 1954 185[illegible]

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 3,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franko door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 27 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 26 September.

Zijne Hoogw. Mgr. de Bisschop van Haarlem heeft, bij mandement van den 22 dezer, de geloovigen van het dekanaat Amsterdam, voor den tijd dat de cholera hier ter stede verspreid zal zijn, gedispenseerd in het gebruik van vleeschspijzen op de Vasten- en Onthoudingsdagen en verklaard, dat, onder genoemde omstandigheid, de kerkelijke wet, verbiedende meer dan eens op iederen Vastendag zijn nooddruft te nemen, niet verbindt, »alzoo aan Zijne Hoogw. uit de getuigenissen van bevoegden gebleken is, dat *het alledagelijksch vleesch eten en het gebruik van herhaalde spijzigingen iederen dag, moeten beschouwd worden als voorbehoedmiddel tegen de Aziatische cholera* en alzoo aan Zijne Hoogw. het verzoek gedaan is om in het gebruik van vleeschspijzen op de Vastendagen te dispenseeren en op dezelfde dagen herhaalde spijzigingen toe te laten."

Geen onzer katholieke stadgenooten, die, bij het vernemen dezer woorden, niet geducht heeft aan het thans inzonderheid medelijdenswaardig lot van zoo vele hulpbehoevenden, voor welken het gebruik van een voorbehoedmiddel als het opgenoemde in zoo hooge mate heilzaam zou zijn, doch die er niet aan kunnen denken het zich uit eigene middelen te verschaffen. Het verheugt ons deze medelijdende harten te kunnen vertroosten met het berigt, dat de hier ter stede bestaande *Vereeniging van den H. Vincentius a Paulo*, op dezen dag reeds hare spijskokerij in beweging heeft gesteld en aan bijna drie honderd hulpbehoevende gezinnen eene uitdeeling doet van eene krachtige en gezonde vleeschsoep. Naar luid der bij ons ingekomen berigten, zal eene tweede soortgelijke uitdeeling aan dezelfde gezinnen op Donderdag aanstaande plaats hebben, en zal de *Vereeniging* dit allernuttigst liefdewerk voortzetten, zoo lang de tegenwoordige gezondheidstoestand aanhoudt en hare middelen het veroorloven.

De *Vereeniging van den H. Vincentius* is afkeerig van allen ophef en van alle ijdele lofspraak. Daarom, van welke gevoelens onze ziel vervuld zij, onthouden wij ons dan ook van alle dankbetuiging voor het heilzaam en krachtig iniatief, dat zij genomen heeft. God vergelde het overvloediglijk aan haar en hare leden, wat zij, ook onder deze omstandigheden, doet voor de hulpbehoevende ledematen van het ligchaam des Heeren.

Doch, Vrienden, zouden wij haar alleen de verdiensten van haren heilrijken arbeid willen laten? Zouden wij niet naijverig zijn om daaraan deel te nemen en om ook onzerzijds daartoe bij te dragen? Zoolang hare middelen het aan de *Vereeniging van den H. Vincentius* veroorloven, zal zij voortgaan tweemaal 's weeks aan de door haar verzorgde gezinnen eene krachtige spijziging te verschaffen. Willen wij, van onzen kant, niet zorg dragen dat die middelen tot dat liefderijk doel toereikend blijven? Meer nog, willen wij ons niet beijveren om eene eenigzins aanzienlijker som bij een te brengen, opdat niet slechts twee maal per week eene heilzame vleeschsoep aan eenigen onzer hulpbehoevende geloofsgenooten verstrekt kunne worden, maar opdat er eene dagelijksche uitdeeling van die thans zoo nuttige spijze aan een grooter aantal gedaan kunne worden? Het komt er slechts op aan, dat elk van ons zich haaste eene kleinigheid bij te dragen. Naar gelang der som, welke al die kleinigheden te zamen genomen zullen uitmaken, zal gehandeld kunnen worden. Is die som betrekkelijk gering, dan zal, ten minste de *Vereeniging van den H. Vincentius* in staat worden gesteld haar liefdewerk, zoolang de omstandigheden het noodig maken, voort te zetten. Maar is, wat wij, indachtig aan de liefderijke gevoelens, waarvan onze vrienden zoo menig blijk gegeven hebben, durven verwachten, die som eenigzins aanzienlijk — is het dan te veronderstellen dat de voorn. *Vereeniging* die haar aangeboden som niet in ontvangst zou willen nemen en niet bereidvaardig zou zijn, om aan een grooter aantal hulpbehoevenden eene gezonde en versterkende spijziging te verschaffen? 't Ware haar miskennen, dit van haar te denken. Wij, brengen wij slechts, ons onze verpligtingen herinnerende, ten aanzien van onze minder met tijdelijke middelen gezegende medebroeders, eenige gelden bijeen en — al het overige volgt dan van zelf. Wat ons betreft, wij zijn gaarne bereid in ontvangst te nemen, wat men tot het voorschreven doel zal willen afzonderen, en zullen ons haasten het ter beschikking te stellen van den Bijzonderen Raad der genoemde *Vereeniging*.

Reeds zijn ons — het moge velen ten spoorslag zijn! — tot het voornoemde doel geworden:

Van	N. N.	*f* 20
"	X. X.	" 10
"	Z. Z.	" 10
"	G.	" 10
"	M.	een baal Rijst
"	N. N.	een baal Rijst
"	Q. X.	*f* 25
"	F.	" 6

Zaturdag laatstleden heeft Zijn Excellentie de minister van Finantiën de staatsbegrooting voor den jare 1854 aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden. In de aanspraak, bij die gelegenheid gehouden, wordt te kennen gegeven, dat de uitzigten, onder welke het volgende dienstjaar zal worden ingetreden, op grond der gemaakte berekeningen, gunstig is te noemen. De regering zou echter vermeenen aan hare roeping te kort te doen, indien zij niet bepaaldelijk het oog gevestigd hield op hetgeen zoo dikwerf in deze vergadering is ter sprake gebragt, namelijk, op de omstandigheid, dat nog altijd zulk een groot deel van de staatsinkomsten van hoogst wisselvalligen aard is. Zoo lang men gedrongen blijft om op die inkomsten te rekenen, kan men zich kwalijk van alle bezorgdheid voor den geldelijken toestand van het land ontheven achten, en in de overweging daarvan is eene krachtige aansporing gelegen om, waar het zonder de algemeene belangen te krenken, kan geschieden, de meest mogelijke spaarzaamheid te betrachten.

Voorts wordt gezegd, dat het intusschen niet te ontkennen valt, dat onderscheiden aangelegenheden veeleer uitbreiding dan inkrimping van uitgaven zullen vorderen, en dat alzoo langs den weg van bezuiniging bezwaarlijk de ontheffing kan verkregen worden, welke hier zoo wenschelijk zou wezen. Wel verre dan ook van zich in dit opzigt door overdreven voorstellingen te laten misleiden, vermeent de regering, dat men zich doordrongen moet houden van het besef, dat in de voortgezette delging van schuld zoo niet bijkans alleen en bij uitsluiting, dan toch hoofdzakelijk het middel is te vinden, om tot een meer verzekerden toestand te geraken.

Verder wordt gezegd, dat men in de laatstverloopen jaren door aanwending van het overschot op 'slands middelen tot afkoop en aflossing van schuld, eene aanmerkelijke verlaging van het cijfer der renten verkregen heeft, en, ofschoon het gewisselijk krachtsinspanning vorderen zal, om op dezen weg voort te gaan, zoo leveren evenwel de uitkomsten tot heden daartoe genoegzame aanmoediging op. — Bij zamentrekking toch, van de uitkomsten der verschillende sedert 1850 genomen en verder in [illegible] len, blijkt het [illegible] nationale schuld op de begrooting van 1854, met ruim *acht en eene halve ton* gouds *zullen verminderd worden*. Immers, indien geen onverhoopte omstandigheden de meest gegronde verwachtingen doen falen, zal ook in het volgende jaar eene nieuwe niet onaanzienlijke besparing daaraan kunnen worden toegevoegd, waardoor het evengenoemd cijfer zou opgevoerd worden tot ruim *elf* tôn.

Mogt men op deze wijze kunnen voortgaan, dan zou het tijdstip niet zoo verre meer verwijderd zijn, waarop men afdoende op ontheffing van lasten bedacht zou kunnen wezen. De regering weet hoe daarop is aangehouden en hoe het met reden gewenscht kan worden, dat aan billijke verlangens in dat opzigt worde te gemoet gekomen; maar op grond zoowel van de daarover gehouden raadpleging in deze kamers, als van hetgeen het welbegrepen belang des lands haar toesch jnt te vorderen, acht zij nog de tijd niet aangebroken om hiertoe eenig voorstel te kunnen doen. Zij gelooft voor 's hands, dat men zich zal moeten bepalen, om in de bestaande opheffingen die verbeteringen of wijzigingen te brengen, waardoor belemmeringen of bezwaren kunnen worden weggenomen of gematigd, en zoo veel mogelijk de belangen der ingezeten met de eischen der schatkist kunnen worden overeengebragt. Zij heeft het zich ten taak gesteld om daartoe het noodige te beramen, en zij durft er op rekenen, dat zij zich hierin niet van de medewerking der Staten-Generaal zal verstoken zien. Alle plannen, om hierin verder te gaan, moeten noodwendig afhankelijk blijven van hetgeen men in staat zal wezen tot verlaging van het cijfer der uitgaven tot stand te brengen, en het is in verband daarmede thans het geschikt oogenblik, om te spreken over een der belangrijkste finantieele wetten, welke sedert 1844 zijn uitgevaardigd, over de wet van 20 December 1852 (*Staatsbl.* N° 224).

Z. Exc. zeide, dat, toen de wet van 20 December 1852 (*Staatsblad* n° 22), werd tot stand gebragt, men zich met reden vleijen mogt, dat de bevoegde rentevermindering door konversie zoude kunnen verkregen worden, doch dat het bij deze gelegenheid weder op nieuw gebleken is. hoe vele omstandigheden op dergelijke operatiën invloed uitoefenen, en tot op het tegenwoordig oogenblik is het dan ook niet mogelijk geweest, het oogmerk te bereiken. Het uitzigt daarop is zelfs al meer en meer geweken, en de Regering oordeelt, dat het in de bestaande omstandigheden niet geraden is, de zoo aanmerkelijke sommen, welke tot goedmaking van de kosten der konversie moeten worden bijeengehouden, langer ongebruikt te laten. Zij wenscht er eene bestemming aan te geven, welke aanstonds tot besparing van uitgaven moet leiden, en zoo als zij strekken zal tot vermindering van onzen schuldenlast, voor het vervolg van zelve zal medewerken, om eene verlaging der rente van de staatsschuld, waarop dan toch altijd het oog zal moeten gevestigd blijven, onder gunstiger voorwaarden mogelijk te maken. Z. Exc. zeide dienvolgens aan de Tweede Kamer eene wet toe, welke onder anderen de strekking zal hebben, om de beschikbare kapitalen aan te wenden tot aflossing van de geldleening voor het Haarlemmermeer. Daardoor zal reeds op de begrooting van 1854 eene aanzienlijke besparing worden verkregen, en ongetwijfeld 's lands krediet nog hooger worden opgebeurd, terwijl men zich het uitzigt zal verzekeren van later in het fonds van koopprijzen van domeinen de middelen te vinden, welke, hetzij dan bij wege van inkoop of aflossing, hetzij bij wege van konversie, zullen kunnen worden aangewend tot verdere vermindering van den rentepost. De opbrengst toch van de gronden in den Haarlemmerpolder zal daardoor geheel in dat fonds vloeijen, en de uitslag der eerste veilingen schijnt de verwachting te regtvaardigen, dat eene onderneming, waarop men zich teregt mag beroemen, doch waarvoor zulke belangrijke offers zijn gebragt, aan de schatkist eene volkomene vergoeding daarvoor zal opleveren.

Z. Exc. besloot de beschouwingen, waartoe de behandeling der begrooting voor een nieuw tijdvak van zelve moest leiden, met eenige mededeelingen; als voor- [illegible] over de uitgifte van tien millioen gulden aan muntbilletten, welke de wet van 26 April 1852 (*Staatsblad* N°. 90) heeft bevolen, doch welke, krachtens de wet van 18 December 1852 (*Staatsblad* N°. 211) uiterlijk tot het einde dezes jaars is uitgesteld. De zorgvuldigheid, waarmede de vervaardiging van dit wettig betaalmiddel was voorbereid, heeft onmisbaar tot eenig oponthoud aanleiding gegeven, doch kortelings is het beraamde in zooverre tot beslag gekomen, dat thans tot de uitgifte van het nieuwe papier kan worden overgegaan en dat de inwisseling der nog in omloop geblevene tien millioen gulden aan muntbilletten van 1849, met het einde dezes jaars zal kunnen plaats hebben. De daartoe noodige maatregelen zijn door den Koning vastgesteld, en het bij de wet bepaalde fonds tot verzekering van de verzilvering der muntbilletten is naar behooren aanwezig. De renten op dit fonds zijn begrepen in de uitgetrokken sommen in de begrooting; doch men mag op goede gronden verwachten, dat daarom niet zal behoeven te worden beschikt, waardoor eene belangrijke som als vrijvallende is aan te merken.

De Staatsbegrooting voor 1854 bedraagt ƒ70,216,937.71
de middelen . . . . » 71,789,752.51½

Dus overschot ƒ 1,572,764.80½

Vergeleken met de uitgaven over 1853, is er meer voor 1854: ƒ131,909.39½, behalve de kosten voor het R. K. kerkgenootschap, over 1853 geraamd op ƒ479,549.18½, en welke voorloopig *voor memorie* zijn moeten uitgetrokken worden; doch in het hooger eindcijfer voor 1854 is begrepen ƒ335,000 voor nieuwe en belangrijke werken, als: aanbouw van gevangenissen, sluiting van het kanaal van St. Andries, verbetering van den Hollandschen IJssel, vernieuwing van het postkantoor van Amsterdam, boven en behalve eene som van ƒ786,362.50, welke voor amortisatie van schuld is uitgetrokken, ingevolge de wet van 27 Sept. 1841.

Het ontwerp van wet tot bekrachtiging eener met de Nederlandsche Handelmaatschappij gesloten overeenkomst luidt als volgt:

Alzoo wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is wijzigingen te brengen in de overeenkomst op den 2/3 Julij 1849 tusschen den Minister van Koloniën en de Nederlandsche Handel-maatschappij gesloten, en bekrachtigd bij de wet van 14 September 1849 (*Staatsblad* n° 42);

dat die wijzigingen opgenomen in eene nadere overeenkomst tusschen voormelde kontrakterende partijen, onder voorbehoud der goedkeuring van de wetgevende magt, gesloten, ter vervanging van die van 2/3 Julij 1849,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De overeenkomst op den 21/22 Julij 1853 tusschen den Minister van Koloniën en de Nederlandsche Handel-maatschappij gesloten, ter vervanging van die van 2/3 Julij 1853, behoorende bij de wet van 14 Sept. 1849 (*Staatsblad* n°. 42), wordt bekrachtigd zooals dezelve aan deze wet is geannexeerd.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, kollegiën en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De uitgever van den *Tijd* N. H. Ct. heeft het volgende schrijven aan den prezident van de Tweede Kamer der Staten-Generaal doen toekomen.

»Amsterdam, 23 Sept. 1853.

»H. E. G. Heer,

»Sinds jaren heeft de redaktie van den *Tijd* N. H. Ct. zich de eer gegeven een exemplaar van haar dagblad aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal toe te zenden. Zij deed zulks zoowel om een bewijs harer eerbiedige achting te geven, als omdat zij er prijs op stelde, dat haar blad onder de oogen onzer hooggeschatte Volksvertegenwoordiging verscheen. Toen nu onlangs de Tweede Kamer het besluit nam, dat zij in het vervolg geene gedrukte stukken meer zou afstaan in ruil van dagbladen, toen heeft ons dat besluit *daarom* verrast, omdat wij tot onze verwondering het toezenden van ons dagblad meenden te zien aangemerkt als een ruilhandel met de Vertegenwoordiging der Tweede Kamer gepleegd. Wij gevoelen daarom de behoefte aan dit geëerd Staatsligchaam de verzekering te geven, dat wij bedoelde stukken niet anders hebben ontvangen, dan als een bewijs door de Tweede Kamer der Staten-Generaal gegeven van hare zucht tot openbaarmaking harer handelingen; gelijk wij ook nooit anders ons blad aan haar hebben toegezonden dan om de hoogachting, die wij haar toedragen, en de groote waarde, die wij daaraan hechten.

»Wij nemen daarom de vrijheid bij voortduring een exemplaar van ons blad aan de Tweede Kamer aan te bieden, in de overtuiging, dat zij daarin niets anders zal gelieven te zien dan, een vernieuwden blijk van onze hoogschatting voor dit gewigtig deel der Wetgevende Magt.

»Wij hebben de eer met verschuldigde achting te zijn enz."

De *Grondwet* en de *N. R. Courant* melden, dat zij ook brieven van dergelijken inhoud aan den voorzitter der Tweede Kamer gerigt hebben.

De Evangelisten, werkzaam onder den heer Ds. de Keijzer, hebben onlangs te Arnhem eene vergadering gehouden, waar de voornoemde hoofdredakteur van de *Morgenster* de vergadering wat voorgepraat heeft. De *K. N. Stemmen* bespreken zijne rede in een artikel, waaraan wij het volgende ontleenen:

»Gij scheldt de Katholieke Priesters voor geestenmoorders, terwijl elke Katholieke gemeente bewijst, dat onze Priesters vrij wat meer zedelijken invloed op het volk uitoefenen, dan de Predikanten, die het zeker beneden zich achten, om het volk te onderwijzen.

»*Geestenmoordend* is het, Mijnheer de Keijser, wanneer gij het volk afscheept met een boek, hetgeen het volk niet verstaat; — *geestenmoordend* is het, als gij het volk gaat inblazen, dat de man over de bergen het vaderland verdeelt onder zijne vasallen, en dat de toekomst uwer kinderen wordt bedreigd; want in den zin, dien het volk daaraan hecht, is het logentaal en opruijing der gemoederen. — Of mag de Paus niet even goed als de Synode het land in ringen en classen verdeelt, hier voor de Katholieken bisdommen omschrijven?

»En meent gij, Dominé! dat uwe kinderen zoo ongelukkig zouden zijn, als zij Katholiek werden? Meent gij dat ter goeder trouw? Zijt gij zoo gelukkig in uw Protestantisme? Zoo gerust? Helaas! hoe vele duizenden zuchten bij de onzekerheden, waarin zij voortleven, bij dat eeuwig twisten over de eerste waarheden? Weet gij dat niet, Dominé? Zijn er hier in *Arnhem* niet duizenden, die dobberen tusschen u, uwe geestverwanten en andere u bekende, niet zeer beminde Predikanten? Geloof mij, Dominé! die menschen zijn niet gelukkig: de klagten worden niet binnen 's huis gesmoord. Wij hooren ze dikwerf en gevoelen medelijden met hen. . . . en uwe kinderen zullen misschien jong zijnde uw gevoelen deelen, maar later al ligt in diezelfde twijfelingen geraken, in onrust des gewetens voortleven, en in onrust de eeuwigheid binnengaan.

»*Geestenmoorders* moogt gij de Katholieke Priesters schelden: ze hebben van het fanatisme zoo veel verdragen; ze zullen ook uw onverstandig gesmaal dulden. Zij zullen voortgaan met het volk het Evangelie te verkondigen en zich niet ontzien, op alle wijzen, op zedelijkheid en deugd aan te dringen, gerust aan den Opperregter overlatende, wie *geestenmoorders* waren — zij — op die wijze werkende — of gij en de uwen, die Zondags eene schitterende, maar voor het eigenlijke volk onverstaanbare leerrede uitspreekt — en u van de zorg voor het volk afmaakt, met te zeggen:

»Nu, zij hebben toch een bijbel in huis!"

Het *Luxemburger-Wort* bevat eene korrespondentie van den *Echo Universel*, volgens welke tusschen de *afzetting der Luxemburgsche regering*, door den Koning-Groothertog, en de door HD. goedgekeurde terugkomst van Mgr. Laurent een zeker verband zou bestaan, en voegt daarbij de bemerking, dat hij hieraan geene bijzondere beteekenis hecht. 't Is intusschen bekend, dat de afgetreden Luxemburgsche generaal-administrateuren in 't algemeen en gedeeltelijk den Bisschop persoonlijk vijandig waren. Trouwens heeft die beschouwing, indien de terugkomst van den Bisschop wezenlijk bedoeld wordt, mede er toe bijgedragen, om de maat vol te meten, die bereids door de klagten van buitenlandsche regeringen, namelijk der Pruissische, en de nalatigheid jegens het Haagsche kabinet overliep.

Algemeene vergadering der Katholieke Vereeniging van Duitschland te Weenen.

Weenen, 18 Sept.

Men veroorlove ons ten gevalle der volgorde en alvorens iets naders mede te deelen, een avond te beschrijven, welken de vereenigde Gedeputeerden ongetwijfeld onder de schoonste rekenen, die zij in Weenen genoten hebben. Het betreft het bezoek des genootschaps der Werkgezellen.

Het tamelijk groot, voor de gasten bestemd gedeelte der vergaderzaal, kon het aantal gedeputeerden niet bevatten, dat het Genootschap met zijn bezoek vereerde. Velen hunner, als de Schutsheeren en Direkteuren van het onderwijs der Vereeniging, stonden of zaten met innige tevredenheid te midden der vrolijke werkgezellen, die talrijk opgekomen, schier de gansche zaal vervulden en elkander met innige, kinderlijke blijdschap toeriepen: »Vader Klopping is gekomen!" Naauwelijks was diens komst bekend geworden toen reeds de eerwaardige geestverheven Stichter van het Genootschap der werkgasten de zaal binnentrad en met een drievoudig »Vivat!" begroet werd. Blijkbaar verheugd dat het schoone werk voor hem in het leven geroepen, in Weenen zoo heerlijk bloeit, wandelde hij door de zaal en de kamer voor het onderwijs bestemd, zijne »kinderen" vriendelijk groetende, waarna hij tot hen eene lange zielvolle toespraak rigtte, waarin hij den werkgezellen hunne zending voor oogen hield, en hun warm op het hart drukte het leiden en verbreiden van een katholiek leven in huis en werkplaats, het uitoefenen naar elks neiging van een degelijk ambacht en het aanwerven van nieuwe leden voor de goede zaak. Daarna hieven de jonge lieden eenige vrolijke liederen aan, in welker reine harmonie de verrukking hoorbaar was, die de gemoederen vervulde.

De vreugd steeg hooger toen de gedeputeerden en de plaatselijke bestuurders der vereenigingen van werkgezellen uit Neisse, Munster, Augsburg, Warendorf, Leer, Munchen, Praag, Schleickenau enz., den groet hunner vereenigingen bragten, gepaard aan zoo vele schoone hartelijke toespraken, die elkander in ernst en luim en eenvoudige vrolijkheid afwisselden en op elk van welken, een uit den mond der werkgezellen galmend »God danke u" klonk; want het: »Wij danken of wij kussen u de hand" hebben onze werkgezellen bij dergelijke gelegenheden afgeschaft. Ook graaf Stolberg vereerde de vergadering niet slechts door zijne tegenwoordigheid, maar tevens met eene schoon korte, toch hartelijke aanspraak.

Nadat de wederzijdsche begroetingen waren afgelegd, rigtte de prezident van de Weener werkgezellen-vereeniging, Dr. Gruscha, in naam der werkgasten in treffende woorden zijnen dank tot de gedeputeerden, waarna de volks hijmnus — bij ons, Keizerslied genoemd — gezongen werd. Na elk kouplet rees uit hart en mond van al de aanwezigen een den geliefden vorst bestemd drievoudig gejuich.

Ook aan zalige, zielroerende oogenblikken ontbrak het niet. Naauwelijks had de bestuurder der werkgezellen-Vereeniging van Praag zijne aanspraak geëindigd, toen de klok der nabijzijnde kerk *Maria Hilf*, de *Angelus* luidde. *Ave Maria*! riep men elkander toe en allen wendden zich naar het, te midden der zaal door de werkgezellen opgerigte, met het beeld der Moeder Gods en van den H. Jozef versierd huisaltaar, en baden het »Wees gegroet en het Onze Vader" voor de afgestorvenen. Blijkbaar aangedaan, waren onze geëerde gasten in dat oogenblik bij den aanblik der in het gebed verzonkene jeugdige gezellen.

Toen vader Kolping zich ging verwijderen riepen de jongelingen met bewogene stem: »Wij smeeken om den priesterlijken zegen!"

Allen knielden, eene diepe stilte heerschte, toen de Eerw. geestelijke den zegen gaf. Vervolgens verhieven wederom de gezellen hunne stemmen voor de gasten en zongen den vervlogen, gelukkigen, gezegenden dag een avondlied, een danklied God den Heeren. Het was een schoone zegerijke avond, waarin men zoo innig het woord des Heeren voelde: »Wanneer twee of drie in mijnen naam zullen vereenigd zijn, dan ben ik te midden hunner." Ja, de Heer was met ons en stortte een zaligen vrede, een hemelsche vreugd in onze harten. God zij er voor geloofd!

Verblijd over de innig kinderlijke, vriendelijke hartelijkheid, waarmede onze werkgezellen hunne geëerde bezoekers ontvingen en begroetten, vertrokken de aanwezigen. Wij wenschen dat elk onzer lezers, zich konde overtuigen van het goede, dat op de bloeijende aangezigten onzer jeugdige gezellen te lezen was. Liefde, vreugd, dankbaarheid, eerlijkheid, trouw, tevredenheid, ijver, ja, eene glansrijke, heilvoorspellende toekomst. God zegene vader Kolping en allen die zich de armen gezellen aantrekken. Dat veler harten worden opgewekt tot het genieten der weldaden zulk eener vereeniging, en anderen, dat zij ze ondersteunen en voortplanten.

Wij zijn intusschen niet in staat het gevoel te beschrijven dat onze harten bezielde, bij den aanblik der verzamelde gedeputeerden der Katholieke Vereeniging uit alle oorden van Duitschland. Wij zullen het in deze woorden trachten uit te drukken: »De nacht is voorbijgegaan, de nacht der onverschilligheid, de nacht der vreemdelingschap, de nacht der verdeeling, en de dag is aangebroken, de dag der verbroedering, de dag des Katholieken levens der Duitsche geloofsgenooten. Nu zijn wij vereend in ons willen en doen. De band der Katholieke broederliefde heeft wederom onze harten omstrengeld. God geve dat geene magt dien verbreke. Zóó toont zich het katholieke Geloof, zóó toont zich katholieke liefde. God gave dat door dien liefde- en geloofsband *geheel* Duitschland omstrengeld ware, gelijk — eenmaal, toen het teeken van het katholiek Geloof op alle kerktorens in Duitschland prijkte en men in elke kerk, die thans nog op Duitschlands grond zich verheft het *Gloria* en *Credo* zong. (*Deutsche Volkshalle.*)

Men leest in het *Weekblad voor Geneeskundigen:*

»Behalve hetgeen uit de onderstaande berigten omtrent de Cholera in ons land blijkt, is ons nog mede gedeeld, dat zij reeds te Leiden en Schoonhoven opgemerkt is. In Haarlem hebben zich nog geene gevallen voorgedaan.

»Rotterdam, 23 Sept. Sedert het vorige berigt zijn van 16—22 Sept. aan de plaatselijke kommissie aangegeven 377 Choleralijders, 104 hersteldenen 218 overleden.

»Het totaal sedert het begin der epidemie aan de pl. kommissie opgegeven bedraagt 764.

»'s Gravenhage, 23 Sept. De Cholera heeft sedert het vorige berigt zich nog tot enkele gevallen bepaald. Den 17den zijn 7 gevallen voorgekomen, waarvan 3 in den dood eindigden; den 18den en 12den twee, beiden overleden; den 22sten 4, waarvan 2 overleden.

»Schiedam, 22 Sept. Van 6 tot 16 Sept. zijn hier door de Cholera aangetast 9 personen, daarvan overleden 5; van 16—18 Sept. 13 pers., overl. 5; van 18—20 Sept. 34 pers., overl. 15; van 20—22 Sept. 20 pers., overl. 20. Het getal der aangetasten bedraagt dus 76, dat der overledenen 45, de overige 31 zijn nog onder behandeling."

»Utrecht, 23 Sept. In deze week zijn hier reeds minstens een paar Choleragevallen voorgekomen, een bij eene vrouw uit Rotterdam komende, en een bij een ingezeten die bezweken is."

Men schrijft uit Brussel aan het *Journal d'Anvers*:

»God weet of onze inwendige quæstien niet door ernstiger overwegingen in den vreemde, betreffende de oos-

tersche zaken en die welke zich er aan verbinden zijn verwekt geworden. Gij zult mij misschien vragen: wat hebben wij gemeens met het Oosten? 't Is mogelijk dat ik mij bedrieg, maar ik verbeeld mij dat de oostersche quæstie in haren schoot het lot van vele Europeesche Staten draagt. Ziehier te dier zake een anekdoot, welke doet zien welk verband die quæstie met ons land kan hebben. Een hooggeplaatst belgisch ambtenaar verhaalde onlangs, dat zeker diplomaat beweerd had, België, bij het eerste kanonschot in het Oosten, zou overrompeld worden. Daarop werd, gelijk de ambtenaar verzekerde, door België aan de groote mogendheden eene nota gezonden, die zich haastten dengene krachtige vertoogen te doen, wien het betrof. De uitslag dier reklamatie was het afleggen eener ontkentenis door den diplomaat.

»Van eene andere zijde kunnen een onlangs in Frankrijk omtrent het huwelijk van den Hertog van Brabant uitgegevene brochure en zekere artikelen in de fransche dagbladen doen zien, in welke betrekking wij tot de Oostersche quæstie staan.

»Ook in Nederland houdt men zich met die quæstie ten aanzien der belangen van het land bezig. Men vreest er de eene vrijheid na de andere te zien schenden, om tot eene ontevredenheid aanleiding te geven, die zou kunnen uitbarsten bij gelegenheid van een Oosterschen oorlog, waarin de meeste groote mogendheden zouden gewikkeld zijn; eene omstandigheid, waaruit misschien voor Frankrijk de gelegenheid zou geboren worden, om zich in de Nederlandsche zaken te mengen. Napoleon III zou zijn regt kunnen doen gelden op de Hollandsche kroon, die door zijn vader gedragen werd, alvorens zij aan het Huis van Oranje door het Heilig-Verbond werd opgedragen, gelijk de Napoleontische dynastie de Orleansche in Frankrijk heeft vervangen. Het is waar, Engeland zou zich er tegen verzetten; maar hoe? Ongetwijfeld door zich van Vlissingen en Antwerpen meester te maken. — Wat ik nu wil bewijzen is het gevaar, dat door de Oostersche quæstie voor onze politieke en kommercieele onafhankelijkheid zou kunnen geboren worden."

Het Ontwerp-Adres van Antwoord op de Troonrede, waarover de Tweede Kamer van daag begint te beraadslagen, is van den volgenden inhoud:

SIRE!

1. Evenzeer als wij met innige vreugde Uwe Majesteit weder te midden der Volksvertegenwoordiging zagen verschijnen, om de zitting der Staten-Generaal te openen, verheugen wij ons over de ondubbelzinnige bewijzen van genegenheid en gehechtheid, die Uwe Majesteit telken reize van de zijde der natie ontvangt. Wederkeerig vertrouwen tusschen Vorst en Volk, kan niet dan bevorderlijk zijn aan de goede werking onzer staatsinstellingen.

2. Onder de verblijdende mededeelingen, ons gedaan, tellen wij de verzekering, dat Uwe Majesteit met de overige Mogendheden in de beste verstandhouding verkeert, hoog te waardeeren blijken van belangstelling ontvangt, en de gelegenheid geopend ziet, om het vrije handelsverkeer tusschen Nederland en andere Staten uit te breiden.

3. De getuigenis, dat zee- en landmagt, al mogen de daarvoor toegestane middelen ook beperkt zijn, eervol aan hare roeping voldoen, wordt door ons op hoogen prijs gesteld.

4. Wij verheugen ons Uwe Majesteit den toestand der kolonien en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen in het algemeen gunstig te hooren noemen. Niets zal ons aangenamer zijn, dan ook gedurende deze zitting der Staten-Generaal, voor zoover dit tot onze taak behoort, den bloei dier kolonien en bezittingen te helpen bevorderen.

5. Met groote belangstelling hoorden wij Uwe Majesteit gewag maken van den goeden voortgang der werken zoo tot verbetering van onze voornaamste rivieren, als tot het verkrijgen eener versnelde gemeenschap met het buitenland en tot aanwinst en ontginning, ook door het graven van kanalen of het aanleggen van wegen, van nieuwe gronden voor den landbouw. Dat de meer en meer opgewekte ondernemingsgeest der Natie zich in aanvragen tot uitbreiding van zoodanige werken openbaart, kan niets anders dan een verblijdend verschijnsel worden genoemd. Inzonderheid werd ons nationaal gevoel gestreeld door de herinnering der droogmaking van het Haarlemmer-meer; een werk, dat onzen leeftijd en Uwen Doorluchtigen Grootvader, die een grootsch denkbeeld, door het voorgeslacht opgevat, verwezenlijkte, tot duurzame eer zal strekken.

6. Met Uwe Majesteit erkennen wij dankbaar, dat de onderscheidene takken van volkswelvaart over het geheel in eenen bloeijenden toestand verkeeren en dat in den lande gewenschte bedrijvigheid heerscht. Te midden van dien voorspoed doet het ons leed, dat de jongste oogst niet ruimer is geweest; wij waarderen dan ook de zorg Uwer Majesteit, om aan welligt eenigzins overdrevene bekommering te gemoet te komen door het bijna geheel ontheffen der eerste levensmiddelen van de daarop nog geheven, geringe regten van invoer; een maatregel tot welker bekrachtiging wij gaarne zullen medewerken.

7. Hartelijk verheugen wij ons, dat de openbare geldmiddelen bij voortduring in gewenschten staat zijn. Wij zullen de ons toegezegde voorstellen tot schulddelging met te meer aandacht en ijver onderzoeken, naar mate wij ons overtuigd houden, dat alleen door trapsgewijze vermindering van den rentelast, met wijze spaarzaamheid gepaard, de toekomst van 's Rijks financien voldoende kan worden verzekerd.

8. Uwe Majesteit opent ons het uitzigt, dat aan de Staten-generaal de gelegenheid zal worden geschonken, om in deze zitting belangrijke onderwerpen van wetgeving tot afdoening te brengen. Ongetwijfeld zullen onder de hier bedoelde voorstellen ook de zoodanige behooren, bestemd om aan gewigtige bepalingen der gewijzigde Grondwet uitvoering te geven. Gaarne verzekeren wij, dat wij, van het gewigt onzer roeping doordrongen, al onze krachten aan de naauwgezette overweging van die voorstellen zullen wijden.

9. Moge alzoo de thans geopende zitting der Staten-Generaal rijke vruchten dragen! Mogen, onder den onmisbaren zegen des Allerhoogsten, de gemeenschappelijke pogingen van Koning en Volksvertegenwoordiging strekken tot bevordiging van het welzijn des Vaderlands en tot bevestiging der banden, die sedert eeuwen Nederland en Oranje onafscheidbaar aaneenhechten.

Er is bij de Tweede Kamer ingekomen een wetsontwerp tot vordering van inkwartiering, onderhoud van krijgsvolk, enz. De hoofdinhoud komt hierop neder:

De inkwartiering en het onderhoud van het krijgsvolk enz., in tijd van vrede, geschiedt op de opeisching, hetzij van de kommissarissen des Konings in de provincien, hetzij van de burgemeesters der gemeenten, ten gevolge van de aanvraag der militaire gezagvoerders.

Bij weigering van het burgerlijke gezag en bij weigering van voldoening aan de opvordering is hij, die de vordering gedaan heeft, bevoegd bij de nalatigen of weigerachtigen de inkwartieringen te bewerkstelligen, enz.

Indien het noodig is, dat de woning van een ingezeten, zijns ondanks worde binnengetreden, geschiedt dit niet anders dan op last en in tegenwoordigheid van hem die de vordering gedaan heeft, of van een door hem schriftelijk ter zijner vervanging aangewezen lid van het gemeentebestuur, indien de vordering door het burgerlijk gezag gedaan is.

Geen door of overtogt van troepen, detachementen en verzendingen van krijgslieden of rijks-militaire goederen kan op grond van tol-, straat-, weg-, barriere-, poort-, brug-, sluis-, baken-, haven-, kaai-, bassin-, tonnen-, last- en dergelijke gelden worden belemmerd.

Het regt tot schadeloosstelling blijft aan den geregtigden belanghebbende gewaarborgd.

's GRAVENHAGE, 25 September. Heden, namiddag, zal de Koning de kommissie van de Eerste Kamer der Staten Generaal ontvangen, belast met het aanbieden aan Z. M. van het adres dier vergadering in antwoord op de troonrede.

— Heden zijn de zerken voor het piedestal van wijlen Z. M. Koning Willem II alhier aangebragt. Zij zijn van wit Bentheimer steen. Aanstaanden Maandag zal met de ontscheping daarvan een aanvang worden gemaakt.

— Z. Exc. de heer de Lövenskiold, gevolmagtigd minister van Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen bij het Nederl. Hof is heden van zijne buitenlandsche reis in de residentie teruggekeerd.

— De heer Folsom, zaakgelastigde der Vereenigde Staten van Noord Amerika bij het Ned. Hof is van een uitstapje, dat hij met zijn gezin gedaan heeft, in deze residentie teruggekeerd.

— Men schrijft ons van Scheveningen onder dagteekening van heden (25 September): "Gisteren avond is alhier de eerste steurharing aangebragt door de pink van den reeder Arie Mos, stuurman Willem Korving, die 15,000 stuks in lading had. Kort daarna werd deze door eene tweede pink van den reeder Aalbers Mos, stuurman Pieter Mos, die verleden jaar den eersten haring aanbragt opgevolgd, in lading hebbende 28,000 stuks.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 Sept. Depêches uit Weenen bevestigen de tijding van het uiteengaan en de opheffing der konferentien tusschen de groote mogendheden ter beslissing der oostersche quæstie, wijl Oostenrijk geweigerd heeft toe te treden tot het doen van nieuwe voorstellen. Het is moeijelijk na te gaan waarop die voorstellen zouden uitloopen. Men heeft gesproken van eene verklaring, welke de Mogendheden zich voorstellen in haren naam aan den Sultan te doen, en bij welke zij zich borg stelden voor den zin, welke door de Porte zelve was aangegeven in de bepalingen der Weener nota; maar verondersteld dat die waarborg den Sultan tevreden stelde, dan kan men nog niet als zeker stellen, dat de Keizer van Rusland haar thans zou aannemen, wijl hij zich tegen de amendementent heeft verklaard. In ieder geval is dus de quæstie geen hairbreed gevorderd en staat nog zoo gelijk zij was op den eersten dag.

— Volgens de Engelsche bladen zijn er op aanzoek van den divan, zoo van de Engelsche als Fransche vloot, van elk twee schepen naar Konstantinopel afgezonden ten einde de Engelsche en Fransche bewoners dier stad voor de dweepzucht der Turksche bevolking te beschermen. De Fransche bladen daarentegen vermenen dat de geheele scheepsmagt in de baai van Besica vereenigd, zich in de zee van Marmora heeft gestationeerd.

— De waarschuwing aan den *Constitutionnel* gegeven heeft een diepen indruk gemaakt. Men roemt de onpartijdigheid der administratie, die zoowel hare vrienden als hare tegenstanders treft. Het ontgaat der opmerkzaamheid niet, dat de twee laatste dagbladen, welke eene waarschuwing getroffen heeft, de *Patrie* en de *Constitutionnel*, beide wegens het verspreiden van ongeoorloofde spekulatien, zich de bestraffing op den hals hebben gehaald.

Wij zijn in waarheid overstelpt, door de kunstgrepen der agiotage; ze neemt alle vormen aan, trekt op alles los en bedreigt zoowel de zedelijkheid als het politiek vermogen. Ongelukkig is het kwaad te veel ingeworteld, dan dat waarschuwingen aan dagbladen geven voldoende zouden zijn, om het kwaad te beteugelen.

— Het verblijf van koningin Maria-Christina in Frankrijk heeft ten doel gehad te bewerken de terugkomst of de gratie van Narvaez. De generaal zal niet in gebreke blijven zich te Madrid te vertoonen en, men verzekert dat de koningin, beter ingelicht omtrent zekere feiten, niet ongenegen is haar vertrouwen weder te geven aan een man, die haren troon zulke schitterende diensten heeft bewezen. De politieke gesteldheid van het schiereiland is zeer wisselvallig, en de onophoudelijke kabinets veranderingen verzwakken het telkens. Ieder gevoelt de behoefte aan een sterkere hand om meer duurzaamheid aan den toestand te verleenen.

— De protestantsche propagande steekt in de verschillende staten van Europa het hoofd omhoog. Zij is te Parijs, ofschoon niet zoo dolzinnig zich aanstellende als in Duitschland en Piemont, toch niet minder werkzaam. De Gustaaf-Adolfs-vereeniging, die voornamelijk zich inlaat met de uitbreiding van het Protestantismus in Frankrijk, heeft door hare agenten een huis laten koopen in de nabijheid der Kerk van de H. Genoveva. In dezelfde wijk hebben zij een school opgerigt voor meisjes. Deze vereeniging tracht vooral proselieten te maken in Beijeren; aan een der Rijnoevers heeft zij meer dan 18 godsdienstige gestichten in bezit.

Op hetzelfde oogenblik dat Mazini een laatste beroep doet op de Italiaansche demagogen en aanbiedt om Italie te herscheppen in een Republiek, mits een vijf en twintig getrouwe mannen zich met hem aansluiten, vaardigt Victor Hugo een proklamatie uit aan de leden der algemeene demokratie, waarin hij hunne verdeeldheid betreurt en ze uitnoodigt steeds voor oogen te houden het groote doel, te weten: de verdelging van den *algemeenen vijand*; zoo is dan Europa gewaarschuwd.

ENGELAND.

LONDEN, 24 September. Aan de beurs was heden het gerucht dat de Engelsche en Fransche vloten de Dardanellen waren binnengezeild.

— Lord Aberdeen heeft zijn ontslag als minister ingediend. Men verwacht lord Palmer ton ten spoedigste in de hoofdstad.

BELGIE.

ANTWERPEN, 24 September. De drokte en beweging in onze haven zijn van dien aard, dat het Engelsch schip *Verbena*, dat gisteren het dok verliet, tot heden ochtend zijn vertrek heeft moeten uitstellen, daar het geen loods kon bekomen. In dit oogenblik bevinden zich in onze dokken 210 zeeschepen.

— Te St. Nicolaas hebben ten gevolge der rijzing van de granen, op de markt ongeregeldheden plaats gehad, welke echter, ten gevolge der aankomst van troepen uit Gend, spoedig zijn onderdrukt. Onder de oproermakers waren vele landlieden.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM. 26 Sept. Tarwe en Rogge tot iets hoogere prijzen alleen aan cons. verkocht, als van Tarwe: 130 ℔ witb. Pools. *f* 435; 127 ℔ dito *f* 425; 127 ℔ b. dito *f* 418, *f* 420; 134 ℔ Kubanka *f* 390; 122 ℔ Vriess. *f* 360.

Van Rogge: 123 ℔ Pruiss. *f* 265; 117 ℔ jar. Archangel *f* 250; 117 ℔ o. Gedroogde *f* 247.

Garst *f* 3 hooger: 100 ℔ n. Oldammer Winter *f* 203.

Haver zonder handel.

Boekweit *f* 5 hooger: 123 ℔ n. Gorische *f* 240.

Koolzaad. O. Holsteinsch 65 £. Op 9 vaten Olie in April ek. 73; Oct. 71½; Nov. 72 £. *Raapolie* op 6/w. *f* 40, Vliegend *f* 38¾; 1º. Mei ek. *f* 40½; Oct. *f* 38½; Nov. *f* 39½; Dec. *f* 40. *Lijnolie* op 6/w. *f* 31¾; Vliegend *f* 30¾, ½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 40; Vliegend *f* 39.

LONDEN, 24 Sept. *Koffij.* Native Ceylon met weinig zaken op 47 s. 6 d. a 48 s. gehouden. Plantage soorten zijn iets lager afgegeven. Zeilende ladingen Brazil en Domingo blijven gevraagd en worden weinig aangeboden.

Suiker. Ruwe. Voor zeilende partijen heeft men hoogere prijzen betaald terwijl men in loco iets lager heeft afgegeven. Voor het vasteland zijn zeilende afgedaan 3 ladingen *Havana* Nº 16 tot 25 s. 9 d., Nº 14 tot 25 s. en Nº 11½ tot 22 s. 6 d.; 3 ladingen *Brazil*, wit tot 23 s. 6 d., bruin tot 20 s. — *Geraffineerd.* Crushed minder gevraagd en prijshoudend.

Rijst. Met belangrijke zaken hooger betaald. Aracan van 11 s. 3 d. tot 11 s. 9 d. zeilende verhandelt.

Specerijen. Notenmuskaat en *Foelij* worden met ferme prijzen betaald. *Nagelen* prijshoudend. *Peper* onveranderd.

Gedroogde Fruiten. Puike *Krenten* goed te plaatsen. *Rozijn.* Zwart hooger betaald; andere soorten zeer stil.

Talk hooger. Petersburger 56 s. 6 d. a 57 s.

Graanmarkt. Turwe 1 a 2 s. *Haver* 6 d. a 1 s. hooger. *Garst* vast in prijs.

Veemarkt. Runderen en *Kalveren* met tragen handel. *Schapen* iets duurder. *Varkens* met levendigen omzet tot vorige prijzen.

Boter. Met veel voorraad en dalende prijzen. Puike Vriesche 96 a 98 s.; Zwolsche 92 a 94 s.

Kaas minder begeerd. Edammer 44 a 48 s.; Goudsche 86 a 94 s.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		24 SEPT. 4½ u. gebl.	26 SEPT.	4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		60⅝	61 1/16 à	61⅛	61¼
Dito Dito	3	74⅝	74 3/16	74¼	
Dito Dito	4	93⅝	93¼	93½	93⅜
O.-I. Leening 1844	4	93			
Amortis. Syndic.	3½				
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg		117			
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank	2½				
Dito bij Rotsch en Volksv		51¼	51⅛		
FRANKRIJK, Obligatien	3				
SPANJE Nieuwe	1	21⅜	21 7/16	21½	21¼
Dito	3	46½			
Dito Binnenl. à 6/m.		41	41 5/16	41⅜	
Coup. Bewijzen		5⅜	5⅛	5 7/16	
Amortisable Schuld		4 3/16			
PORTUGAL te Londen	5	37½	37¼	37½	37 7/16
Dito uitgestelde					
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5		107⅜		
Dito Dito 1828 en 1829		107	106⅞	107	
Cert. bij dº. 1831 en 1833		97¾	97⅞	97¼	
Dito	4½				
Dito bij *Hope*	4		91⅜		
Dito bij *Stieglitz en Cº.*			90½		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito			73⅜	73½	
POLEN, Certifikaten	4	84½			
Dito Aand. à fl. 500		160	160¼		
Dito met Lot. à 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		4⅜			
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 *f*					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	79¼	78½	79	78⅛
Dito 1852					
Dito 1847	2½	40⅞	40½	40¾	
Dito 1851	2½	40⅞	40½	40⅜	
Dito 1849	5	92¼	92⅛	92⅛	
Ween. Bank bij *Goll en Cº.*					
Dito	4				
Letter B	5	92¼	92⅛	92⅛	
Aand. met Loting fl. 500					
Nieuwe dito à 250					
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIE te Londen 1824	5				
Dito Leening 1843	5				
PERU	4½	69	69½	70	
MEXICO Nieuwe	3	22½	22¼	22	22
VENEZUELA à £ 100	3½	84			
GRENADA à £ 100	2				
Dito Uitgestelde		8¼	8 5/16	8¼	
ECUADOR à £ 100					

Mexiko onbepaalde 22¼, ½.

Geen nader buitenlandsch nieuws tot nog toe bekend zijnde, moet, zoo men zegt, het defekt zijn van eenige telegrafische lijnen, zoo stond onze beurs heden geheel op zich zelven, en werden er in alle de genoteerde fondsensoorten eenige inkoopen geëffektueerd, waardoor de prijzen algemeen iets zijn verbeterd.

Koers [illegible]: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 3 pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56	[illegible]	2/m.	*f* 39⅛
»	zigt	» 56⅛	Napels	»	» 81½
Bordeaux	2/m.	» 55⅞	Petersburg	»	» 1.88
»	½/m.	» 55⅞	Weenen	6/w.	» 31⅝
Madrid	3/m.	» 244	Augsburg	»	» [illegible]
Cadix	»	» 244	Frankfort	»	» [illegible]
Seville	»	» 241	Hamburg	2/m.	» [illegible]
Bilbao	»	» 242	»	zigt	» 35⅜
Lissabon	»	» 41¼	Londen	2/m.	» 11,67½
Porto	»	» 41¼	»	zigt	» 11,77½
Genua	2/m.	» 46	Rotterdam	»	¼

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 25 Sept. Belg. leen. 2½ pc. —, 1840/1842 4½ pc. 97⅜; 1852, —; Spanje 1—3 pc. 21¼; Binnenl. 3 pc. 42¼; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 83.

PARIJS, 24 Sept. Fransche 3 pc. 75,80; id. 4½ pc. 101,50; Bank-Aktien —,—; Belg. 1840/42, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje 1—3 pc. 22⅛; Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 42; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. —,—; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. —; Rusland 4½ pc. —; Metall. 5 pc. —.

MADRID, 21 Sept. Spanje 3 pc. 43½; 1—3 pc. 23⅛; Cert. Coup. —; Bank S. Fernando —.

WEENEN, 24 Sept. Met. 5 pc. 93⅛; Bank-Aktien 1336; dito Lr. B 107½; Wissel op Londen —.—, Zilver —.

ADVERTENTIEN.

Vijf-en-Twintigjarige Echtvereeniging

VAN

J. ROTTEVEEL

EN

K. VAN DER ZON.

LISSE, 28 September 1853. (3309)

Bevallen van eene *DOCHTER* M. E. VAN GENT, Echtgenoote van C. J. G. EVERS.

AMSTERDAM, 26 September 1853.

Eenige kennisgeving. (3308)

Heden overleed aan de gevolgen van eene hevige en kortstondige ziekte tot mijne innige droefheid, na voorzien te zijn van de H. Sacramenten der stervenden, mijne dierbare Echtgenoote GERTRUDIS STRAATHOF, in den ouderdom van 24 jaren, slechts 3½ maand mogt ik in een gelukkigen Echt met haar vereenigd zijn.

NIEUWKOOP, 25 Sept. 1853. M. C. J. VAN DER WEYDEN. (3307)

(3306) Heden overleed tot onzer aller bittere droefheid onze hartelijk geliefde Moeder, Behuwdmoeder en Grootmoeder Mejufvrouw MARIA SCHRIJVER, Wed. den Heer G. VAN DEN BERGH, in den ouderdom van 82 jaar en ruim vijf maanden. Na reeds tijdig voorzien te zijn geweest van de H. H. Sacramenten der stervenden ging zij van hier als een stichtend voorbeeld van geduldige berusting en algeheele overgave aan den wil des Hemelschen Vaders.

WEESP, 22 September 1853. Uit aller naam, G. V. D. BERGH.

(3303) Een **PERSOON**, van middelbaren leeftijd, van de R. K. Godsdienst, met het *Pakhuis- en Winkelwerk in het Koloniale Vak* bekend, fatsoenlijk en van goede getuigenis voorzien, kan met Pº. November aanstaande of wel eerder tegen genot van Kost en Inwoning en behoorlijk Salaris, geplaatst worden. Adres *franco* Lett. B. B. bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN, te *Amsterdam*.

(3305) In een KOEK- en BANKETBAKKERIJ, ter dezer stede, verlangt men met November, maar liefst terstond eene **BEDIENDE**, zijn werk verstaande. Reflecteerenden adressere zich met *franco* Brieven onder lett. O. M. bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN. Tevens opgaaf waar het laatst in betrekking geweest zijnde.

FABRIJK VAN KERKGEWADEN,

te *Uden* Prov. *Noord-Brabant*.

Tot **FABRIJKSPRIJZEN** zijn in onze Fabrijk verkrijgbaar: KASUIFELS à *f* 20 en hooger in alle kleuren. KOORKAPPEN à *f* 30 en hooger. TWEE DALMATIEKEN *f* 40 en hooger. GEHEEL OFFICIE *f* 90 en hooger. HUMERADEN, ANTIPENDIUMS, COMMUNIEKLEEDEN, PROCESSIEVANEN, met afbeeldsels van heiligen, H. OLIEBEURSEN, STOLEN, KAPITTELSTUKKEN, LESSENAARSKLEEDJES, CINGELS voor Albten. KRUISEN, BANDEN en VOERING voor Kasuifels, Koorkappen en Dalmatieken. ZIJDEN STOFFEN, GALONNEN, FRANJES, PAILLETTEN, GOUDDRAAD, TROSSEN, KOORD, en verder alle tot kerkgewaden benoodigde stoffen. **WITTE WAS** à *f* 1.10 het ½ Ned. ℔. **WITTE ALTAARKAARSEN.** AMERIKAANSCHE KLOKKEN en PENDULEN, het gangwerk van *verguld koper* en *mahonien* kasten. Prijs *f* 14.00.

(3296) F. VAN DE BURGT.

De *Tijd*, *Noord Holl. Ct.* bevat een artikel waarin uit mededeelingen van eenen geneesheer BURG, opgemaakt wordt, dat koper en staal een zeker middel tegen de Cholera opleveren en dat die ziekte in 1832 zoowel als in 49 de in metalen werkende arbeiders verschoond heeft. De Hr. BURG heeft in Parijs een groot aantal Cholera zieken genezen met hen koperen ringen en banden aan te doen. De zaak is thans aan het onderzoek der Academie onderworpen en wordt het verslag van dat geleerde ligchaam met verlangen te gemoet gezien.

Brengen wij hiermede in verband hetgeen Dr. Fleischer in Weenen reeds in 1848 schreef en waarmede Dr. Cohn in Berlijn het volkomen eens was, namelijk, dat men daar waar Cholera heerscht overal in de lucht het ontbreken der electro magnetische stof (materie) waargenomen heeft, die tot onderhoud van het menschelijk ligchaam zoo dringend noodig is, dan verdient de raad van eerstgenoemden geneesheer in zijne *verhandeling over de Cholera, hare natuur, kenteekenen en voorbehoedmiddelen. Leipzig* 1843 — alle onze oplettendheid. Hij zegt daarin, dat er geen geschikter middel is daarin te voorzien en het ligchaam de aan de lucht ontbrekende stoffen te laten toevloeijen, dan de tegen rheumatische kwalen uit zoo veel succes gebruikt wordende, Kettingen van Goldberger.

Wij brengen dit ter kennis van het publiek en raden een ieder aan die in het bezit is van zulk eenen ketting hem overwijld aan te doen en gedurig te dragen, en die er geen heeft zich een aan te schaffen.

De **ECHTE GOLDBERGERSCHE KETTINGEN** zijn in onderstaande Dépôts te verkrijgen voor *f* 1.80 — *f* 2.70 — *f* 3.60 en *f* 5.40. (3302)

Amsterdam, Verkoophuis.
Akkrum, Pieter K. de Groot.
Alkmaar, J. Brongers Gz.
Almelo, C. Rossmark.
„ R. Steenbergh.
Amersfoort, A. H. van Ruyven.
Apeldoorn, Bruno Tideman.
Arnhem, G. W. Tikkel.
„ G. Holland.
„ R. B. de Roos.
„ Grijssel en Visser.
„ G. Rogmans.
Assen, H. P. A. van Gorcum.
Batavia, S. D. Brandon.
Bergen op Zoom, D. Pouwels
„ C. H Veraart.
Bolsward, S. S. Oosterbaan.
's Bosch, F. L. Welsch.
Boxmeer, G. Muller.
Breda, Wed. Wierex Folla.
„ Kannemans van Dashorst
Bodegraven J. B. E. C. Schlatman
Delft, J. T. Wagner.
Delfzijl, A. W. C. Keyzer.
Deventer, J. Muller.
„ Wed. S. F. Louwerens
„ G. Ernst.
Doesburg, H. Lebbink.
Doetichem, W. J. Raadgeep.
Dokkum, A. Schaafsma.
Dordrecht, J. Veth Jr.
Edam, J. F. Akkerboom Jr.
„ P. de Boer Pz.
Eindhoven, H. Gruythuyzen Rz.
Enkhuizen, G. Rienderhoff.
Enschedé, M. Zilverberg.
„ Wed. A. Stevens.
Franeker, K. Drager.
Goes, C. Vreeke.
„ J. Bouwers.
Gouda, A. Goedraad.
Gorinchem, H. Boderij.
Gorredijk, S. G. Zwart.
Groningen, G. [illegible].
„ M. Ganzbeek.
Groenlo, J. H. Huyskes.
's Hage, Sack en Cº.
Haarlem, J. P. Karthaus.
„ J. Larsen.
„ Wed. de Lange en v. Ek.
Harderwijk, Wed. G. Tijhoff.
Harlingen, P. L. Mirande Pz.
Heerenveen, G. Overdiep.
Helmond, A. H. Martin.
Helvoetsluis, H. G. v. Steeden.
Hindelopen, David de Jong.
Hilversum, T. de Jongh.
Hoogezand, F. M. Dikema.
Hoorn, L. B. Ruttenberg.
Kampen, Mej. M. Vooght.
Kollum, C. Nihot.
Lamswaarde, J. van Braband.
Leeuwarden, J. J. van Haagen.
„ A. van Wamel.
Leiden, A. Derks.
Maastricht, Primavési cadet.
Medemblik, K. H. Idema.
Meppel, J. M. Barth.
Middelburg, A. Engeler & Cº.
Nijmegen, Gebr. Swemmelaar.
Nieuwe Diep, T. Groen.
Nieuwolda, P. R. van Calcar.
Oudshoorn, G. v. d. Boom.
Olst, A. v. Enck.
Pekel-A, J. T. Feldbrugge.
Purmerend, S. J. Veen.
Roermond, J. J. Romen.
„ P. Hanrath.
Rotterdam, J. A. Klinger en Cº.
Schiedam, M. [illegible].
Sneek, [illegible].
Sittard, Colem Pakbier.
Texel, J. W. Petersen.
Tiel, L. Uhlfelder.
Tilburg, C. H. Domhoff.
Tholen, T. J. Maas.
Utrecht, T. Uhlenbroek, Bakkersbrug.
„ L. J. R. Bosch, Lijnmarkt.
Venlo, C. J. v. Boom (Vader.)
Veendam, S. Savenye.
Vianen, M. A. Verkerk.
Vlissingen, A. M. Kalbfleisch.
Wageningen, W. J. Tibout.
Weesp, G. G. Brugman.
Winschoten, G. Wasman.
Wijhe, Westhoff.
Zaandam, G. Trans, Apoth.
Zaandijk, P. de Boer.
Zalt-Bommel, J. G. Bender.
„ H. G. Huyskes.
Zutphen, J. H. A. Wansleven.
„ Verkooph. Ulderink.
Zwolle, A. A. v. d. Kolk.
„ G. Elefeld.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen

EENIGE WOORDEN

TOT DE HEEREN

M. A. Ameshoff, Dr. F. W. B. van Bell, H. van Berkum, Dr. G. Boon, H. J. E. Burgerhoudt, Dr. A. W. van Campen, J. C. Diehl, H. G. J. van Doesburgh, B. te Gempt, H. A. C. Denier van der Gon, Dr. P. J. Hofstede de Groot, S. F. van Hasselt, J. Hooijkaas Herderschee, Dr. C. H. van Herwerden, CHz., G. P. Kits van Heijningen, A. H. van der Hoeve, S. A. van Hoogstraten, A. G. Jansen, Dr. R. Benninck Jansonius, Dr. A. C. C. de Jongh, Dr. F. J. J. A. Junius, J. P. de Keyzer, J. C. Kindermann, Dr. A. Rutgers van der Loeff, Dr. L. S. P. Meijboom, Dr. Roldanus, Dr. W. H. Haverkorn van Rijsewijk, H. W. J. Sannes, Dr. G. Simons, G. Steenhoff, J. J. Swiers, Dr. S. G. Thoden van Velsen, U. W. Thoden van Velsen, H. J. Veldwijk,

NA HET LEZEN VAN HUN

Manifest aan de Evangelische Christenen.

Prijs 20 Cents.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.